

შორენა ლაზარიაშვილი

ი.გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თელავი, საქართველო
lazariashvilishorena@yahoo.com
<https://doi.org/10.52340/lac.2024.09.28>

ადმინისტრაციული ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნება

შესავალი. ადმინისტრაციული ხელშეკრულება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ უფლებამოსილების განხორციელების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სამართლებრივი ფორმაა. ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება მმართველობის ორგანოთა მიერ ნებით განსაზღვრული მოქმედებაა, რომელიც კონკრეტული სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისკენაა მიმართული [3-2005]. სწორედ ამიტომ, ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადებისათვის საჭირო მარეგულირებელი საკანონმდებლო საფუძველი უნდა იყოს სამართლებრივად გამართული და არაორაზროვანი.

საქართველოში ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის (შემდგომში-სზაკ) მიღებას ხანგრძლივი ისტორია არ გააჩნია და ბუნებრივია, იკვეთება ისეთი სადავო საკითხები, რომლებიც განმარტებასა და დაზუსტებას საჭიროებენ [11-2014]. შესაბამისად, სტატიაში განხილული იქნება ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული პრობლემური საკითხები. ასევე, განხილული იქნება გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ანალოგიური ინსტიტუტის ფუნქციონირების მექანიზმი, რადგან ქართული ადმინისტრაციული სამართალი გერმანული სისტემის მსგავსად არის დარეგულირებული [9- 2013].

ადმინისტრაციული ხელშეკრულების წარმოშობა. სზაკ-ი 1999 წლის 25 ივნისს იქნა მიღებული. ამ კოდექსის თანახმად საქართველოს სამართლებრივ სისტემაში ჩამოყალიბდა ერთ-ერთი ახალი ინსტიტუტი - ადმინისტრაციული გარიგება (სზაკ-ის მუხლი 2.1 (ზ)).

გარიგებისა და ხელშეკრულების ცნებათა სისტემის არსებობა ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დამახასიათებელი თავისებურებაა გერმანული სამართლის ოჯახში შემავალი მართლწესრიგისთვის. ქართული სამოქალაქო კოდექსი სწორედ ამ „ოჯახის წევრია“ და სრულად იზიარებს გერმანული დოგმატიკოსების მიერ XIX საუკუნის ბოლოსათვის ჩამოყალიბებული ნების გამოვლენის დოქტრინას [7-2014].

ყველაზე გავრცელებული ფორმის გარიგება სამოქალაქო სამართლებრივი გარიგებაა, თუმცა ცივილისტები „გარიგებას“ უფრო ფართო მნიშვნელობის მოვლენად მიიჩნევენ და განიხილავენ, როგორც კერძო (სუბიექტური) და საჯარო (ობიექტური) ნების გამოვლენის შედეგს. საქართველოს ახალი სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი მუხლების კომენტარებში ფართოდაა განმარტებული „გარიგების“ ცნება, შინაარსი და სახეები. გარიგების შესახებ კომენტარებში აღნიშნულია, რომ „გარიგება“ ძველ დროში არ იყო მხოლოდ სამოქალაქო სამართლებრივი მოვლენა. ტერმინი „გარიგება“ გამოყენებულია, როგორც საჯარო, ისე კერძო სამართალში. ამის წარმოსაჩენად ჩაწერილია ქართული სამართლის ძეგლის სახელ-წოდება- „ხელმწიფის კარის გარიგება“ (რომელიც XIV საუკუნით თარიღდება) [3-2005].

2005 წლის 24 ივნისს, სზაკ-ში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, ადმინისტრაციული გარიგების ინსტიტუტმა ცვლილება განიცადა და ჩამოყალიბდა ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ფორმით (საქართველოს კანონი სზაკ-ში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ, 2005).

საკანონმდებლო რეგულირების შემდეგ, ადმინისტრაციული ხელშეკრულება ფართოდ გამოიყენება ადმინისტრაციულ ორგანოთა საქმიანობაში, მაგრამ ამ სფეროში საკანონმდებლო ბაზის ხარვეზის გამო [8-2012], რაც გამოწვეულია სზაკ-ის დაჩქარებული ტემპით მიღების გამო [9-2013], ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადმინისტრაციული ხელშეკრულების გამოყენების დროს, ხშირად იქმნება სამართლებრივი პრობლემები და გაუგებრობები [8-2012]. ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადმინისტრაციული ხელშეკრულების გამოყენების დროს ყველაზე ხშირად პრობლემური ხდება ადმინისტრაციული და სამოქალაქო-სამართლებრივ ხელშეკრულებათა გამიჯვნის საკითხი.

ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებათა საკანონმდებლო დეფინიცია

ადმინისტრაციული ხელშეკრულება ქართული კანონმდებლობის მიხედვით. შესავალში უკვე აღინიშნა, რომ სტატიის ძირითადი საკვლევი თემაა ადმინისტრაციული ხელშეკრულება. ამიტომაც, განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა იმის გარკვევას, თუ რა იგულისხმება ამ ტერმინში. ქართული საკანონმდებლო დეფინიციის თანახმად, ადმინისტრაციული ხელშეკრულება არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საჯარო უფლება-მოსილების განხორციელების მიზნით ფიზიკურ ან იურიდიულ პირთან, აგრეთვე სხვა ადმინისტრაციულ ორგანოსთან დადებული სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულება (სზაკ-ის მუხლი 2.1 (ზ)). ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ასეთი განმარტება შესაძლებლობას გვაძლევს, რომ იგი დავყოთ ორ შემადგენელ ნაწილად: ადმინისტრაციული ორგანო და საჯარო უფლებამოსილებები [6-2010]. მოქმედი სზაკ-ის შესაბამისად, იმისათვის, რომ ხელშეკრულება ადმინისტრაციულად იქნას მიჩნეული, იგი უნდა აკმაყოფილებდეს აღნიშნულ პირობებს. საკითხის უკეთ წარმოსაჩენად განვიხილოთ თითოეული მათგანი.

ადმინისტრაციული ხელშეკრულების განმარტებიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადების უფლება აქვს მხოლოდ ადმინისტრაციულ ორგანოს. სზაკ-ის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს (სზაკ-ის მუხლი 2.1 (ა)).

ადმინისტრაციული ორგანოს ცნების ლეგალური დეფინიცია ორი ნაწილისაგან შედგება. პირველი ნაწილი მოიცავს ადმინისტრაციული ორგანოს ორგანიზაციულ-სამართლებრივ ცნებას, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს მიჯნავს სამთავრობო, საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლებისაგან. ადმინისტრაციული ორგანოს ორგანიზაციულ-სამართლებრივი გაგება მოიცავს მხოლოდ იმ ორგანოებს, რომლებიც სახელმწიფო მმართველობის სისტემის შენადგენლობაში შედიან. ხოლო ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციური გაგება, რომელიც ადმინისტრაციული ორგანოს ცნების დეფინიციის მეორე ნაწილშია მოცემული, აერთიანებს როგორც ადმინისტრაციულ ორგანოებს, ორგანიზაციულ-სამართლებრივი გაგებით, ასევე იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, რომლებიც არ არიან სახელმწიფო ორგანოთა სისტემის სუბიექტები, მაგრამ კანონმდებლობის საფუძველზე ახორციელებენ საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს [3-2005].

აღსანიშნავია, რომ გერმანულ სამართალში არსებობს ტერმინი „საჯარო ხელისუფლების მატარებელი“, რაც გულისხმობს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ მიიჩნევა ყველა ის პირი, ვინც აღჭურვილია საჯარო სამართლებრივი ძალაუფლებით, ანუ ვისაც გადაცემული აქვს საჯარო ძალაუფლების ტარების და გამოყენების უფლება [5-2014].

რაც შეეხება მეორე შემადგენელ ნაწილს - საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს, მისი ლეგალური დეფინიცია არ არსებობს. ამ ინსტიტუტის განსაზღვრა შესაძლებელია კანონმდებლის ნებისა და სამართლის პრინციპების სისტემური განმარტებით [10-2015]. ადმინისტრაციული ხელშეკრულების განმარტებიდან ნათლად ჩანს, რომ ადმინისტრაციული ხელშეკრულება იდება საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით (სზაკ-ის მუხლი 2.1 (ზ)). სწორედ ეს არის ის მთავარი ხელჩასაჭიდი რამ, რაც საშუალებას გვაძლევს კერძო და ადმინისტრაციული ხელშეკრულების გამიჯვნის. თუმცა, აქაც ყურადღებაა გასამახვილებელი, რადგან ცალსახად იმის თქმა არის თუ არა კონკრეტული შემთხვევა საჯარო უფლებამოსილების განხორციელება, არც ისე იოლი გამოსაკვლევა [15-2013].

საჯარო უფლებამოსილების განხორციელებაზე საუბრისას აღსანიშნავია, თუ რამდენადაა სამართლებრივი ქმედება განხორციელებული საჯარო მიზნის მისაღწევად. თუმცა, რას ნიშნავს განსაზღვრება-„საჯარო მიზანი“ ეს არც იურიდიულ დოქტრინაში და არც კანონმდებლობაში არ არის ჩამოყალიბებული. შესაბამისად, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა დადგინდეს, არსებობდა თუ არა საჯარო მიზნის მისაღწევად განხორციელებული საჯარო უფლებამოსილება [15-2013].

საჯარო უფლებამოსილების განხორციელებასთან დაკავშირებით, საქართველოს უზენაესი სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო კანონმდებლობის საფუძველზე ახორციელებს საჯარო ფუნქციებს, რა დროსაც საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული პირის უფლებები წარმოშობს საჯარო ფუნქციის განმახორციელებელი პირების საჯარო ვალდებულებას - სრულად უზრუნველყონ პირის უფლებების რეალიზაციისათვის ხელშემწყობი პირობების შექმნა (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2014 წლის 25 მარტის განჩინება №[ბს-455-443\(კ-13\)](#)).

ადმინისტრაციული ხელშეკრულება გერმანული კანონმდებლობის მიხედვით. ქართულ და გერმანულ სამართალს შორის კავშირი, შესაძლებელს ხდის შევადაროთ თუ როგორაა რეგულირებული ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ინსტიტუტი გერმანიის ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მიხედვით.

„ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ“ გერმანიის ფედერაციული კანონი სამართლებრივად აწესრიგებს საჯარო სამართლებრივ ხელშეკრულებას და ადგენს, რომ ისეთი ხელშეკრულება, რომელიც საჯარო სამართლის სფეროში წარმოშობს, შეცვლის ან შეწყვეტს სამართლებრივ ურთიერთობას არის საჯარო სამართლებრივი, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება სამართლებრივ ნორმებს. (Verwaltungsverfahrensgesetz (VwVfG), (§54)) ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება აქვს ადმინისტრაციული აქტის ნაცვლად იმავე საკითხზე, რომელზეც აქტის გამოცემა სურდა, დადოს საჯარო სამართლებრივი ხელშეკრულება [3-2005]. გერმანული სამართლის თანახმად, საჯარო სამართლებრივი ხელშეკრულებით მყარდება სამართლებრივი ურთიერთობა საჯარო სამართლის სფეროში. ეს კატეგორიები ადმინისტრაციული ხელშეკრულების არსს განაპირობებს, ანუ ყურადღება გამახვილებულია საჯარო სამართლებრივი ურთიერთობის ადმინისტრაციული ხელშეკრულებით რეგულირებაზე [3-2005].

„ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ“ გერმანიის ფედერაციული კანონის §1 და §9 პარაგრაფებით დადგენილია გენერალური ფარგლები ადმინისტრაციული (მმართველობის)

ორგანოების საჯარო სამართლებრივი საქმიანობისა და ადმინისტრაციული წარმოების არსის შესახებ, რაც შესაძლებელს ხდის დადგინდეს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ამ კანონით რეგულირებულ საჯარო სამართლებრივ სფეროში რომელი ხელშეკრულება მიიჩნევა ადმინისტრაციულად. ასეთად შეგვიძლია მივიჩნიოთ ხელშეკრულება, რომელიც ადმინისტრაციულ უფლებებსა და ვალდებულებებს წარმოშობს, შეცვლის ან შეწყვეტს. როგორც გერმანულ სამართლებრივ ლიტერატურაშია მითითებული, საჯარო სამართალზე მინიშნება განაპირობებს ადმინისტრაციული გარიგებების ფარგლების გამიჯვნას კერძო სამართლებრივი გარიგებებისაგან [3-2005].

სზაკ-ით ადმინისტრაციული ხელშეკრულების კონკრეტული სახეები განსაზღვრული არ არის. სამაგიეროდ ეს საკითხი უცხო არ არის გერმანიის კანონმდებლობის-სთვის. გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის „ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ“ კანონი არ ახდენს ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებათა სრულ სისტემატიზაციას, მაგრამ კანონში ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ორი ფორმა მაინც არის მოხსენიებული: მორიგების ხელშეკრულება (Vergleichsvertrag) (VwVfG - §55) და გაცვლის ხელშეკრულება (Austauschvertrag) (VwVfG - §56). სწორედ ამის გამოა, რომ სამართლებრივ ლიტერატურაში ასეთ ხელშეკრულებებს განსაკუთრებულ ხელშეკრულებებს უწოდებენ [3-2005].

ადმინისტრაციული ორგანო მორიგების ხელშეკრულების დადების შემთხვევაში იღებს ვალდებულებას იმოქმედოს ხელშეკრულებით აღებული და ხელშეკრულების პარტნიორთან შეთანხმებული ვალდებულების შესაბამისად. ასეთი ხელშეკრულების მიზან-ნია არსებული რთული სამართლებრივი და ფაქტობრივი გარემოებების, წინააღმდეგობებისა და გაურკვევლობების გადალახვა მოხდეს მხარეთა ორმხრივი დათმობის (მორიგების) გზით [3-2005].

ხოლო გაცვლის ხელშეკრულების დადების დროს, ადმინისტრაციული ორგანო და მისი პარტნიორი იღებენ შემხვედრ ვალდებულებებს მოქალაქის უფლებების დაცვის თვალსაზრისიდან გამომდინარე. ასეთი ხელშეკრულების დადება შესაძლებელია მხოლოდ გარკვეული წინაპირობების არსებობის დროს. მოქალაქის მიერ აღებული შემხვედრი ვალდებულება - მიმართული უნდა იყოს კონკრეტული მიზნის მისაღწევად, უნდა ემსახურებოდეს საჯარო ინტერესის დაცვას, უნდა შეესაბამებოდეს დასახულ მიზანს და უშუალო კავშირში უნდა იყოს ხელშეკრულებაში გათვალისწინებულ ვალდებულებებთან [3-2005].

აქვე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს, სზაკ-ის 68-ე მუხლი, რომლის თანახმადაც ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია დადოს ადმინისტრაციული ხელშეკრულება ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის ნაცვლად (სზაკ-ის მუხლი 68). ამ შემთხვევაში, თუ გერმანიის ადმინისტრაციული კანონმდებლობის ნორმებს გავითვალისწინებთ შეიძლება ითქვას, რომ ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას, რომელიც ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის ნაცვლად არის დადებული შეიძლება ჰქონდეს როგორც მორიგების, ისე გაცვლის ხელშეკრულების ფორმა, მაგრამ საქართველოში ადმინისტრაციული ხელშეკრულების კონკრეტულ სახეებზე საუბარი მხოლოდ თეორიული მსჯელობის საკითხია [3-2005]. სასურველი იქნება, თუ სზაკ-ითაც დაკონკრეტებული იქნება ადმინისტრაციული ხელშეკრულების სახეები, ისევე როგორც ეს გერმანიის ადმინისტრაციულ კანონმდებლობაშია მოცემული.

ადმინისტრაციული და სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულებები. ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია, საქმიანობის პროცესში გამოიყენოს როგორც საჯარო სამართლებრივი, ისე კერძო სამართლებრივი ფორმა. აქედან გამომდინარე ჩნდება კითხვა, რა შემთხვევაშია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადებული ხელშეკრულება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი. ამ კითხვაზე პასუხის გაცემას საპროცესო-სამართლებრივი თვალსაზრისით დიდი მნიშვნელობა აქვს [4- 2008].

კერძო და საჯარო სამართლებრივი ურთიერთობის გამიჯვნის საკითხი თითქოს თეორიულად პრობლემას არ წარმოადგენს. მეცნიერებმა გარკვევით მოახდინეს სამართლის დაყოფა საჯარო და კერძო სამართლის მიმართულებით. მიუხედავად ამისა, მათი ერთმანეთისაგან გამიჯვნა მაინც გარკვეულ სირთულეებს იწვევს. ეს იმით არის გამოწვეული, რომ „კერძო და საჯარო სამართალი არ არიან ერთმანეთისაგან იზოლირებულნი“ [15-2013].

კერძო და ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას ყველაზე კარგად მიჯნავს „საჯარო მიზანი“. ასევე ყურადღების გამახვილებაა საჭირო ხელშეკრულების საგანზეც, თუ რა საკითხთან დაკავშირებითაა ხელშეკრულება დადებული. სწორედ საჯარო მიზნისა და ხელშეკრულების საგნის კომპლექსურად განხილვა იძლევა შესაძლებლობას ადმინისტრაციული ხელშეკრულების სწორად გაგების და სხვა ხელშეკრულებებისაგან გამიჯვნის საკითხებზე [15-2013].

ხელშეკრულების ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი თუ სამოქალაქო-სამართლებრივი ბუნება ობიექტურად უნდა განისაზღვროს. ხელშეკრულების მხარეების სუბიექტური შეხედულება არსებითი არ არის. ასევე, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს კანონმდებლობით განსაზღვრული აქვს, როგორც კომპეტენ-ცია, ასევე მისი განხორციელების სამართლებრივი საშუალება. ასეთ შემთხვევაში ის ნორმა-ტიული აქტი, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ანიჭებს ქმედების უფლებამოსი-ლებას, ინფორმაციას გვამღებს მისი საქმიანობის ფორმის სამართლებრივ ბუნებაზე [4-2008], ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც ადმინისტრაციულ ორგანოს მინიჭებული აქვს დისკრეციული უფლებამოსილება - შეარჩიოს ყველაზე მისაღები საქმიანობის ფორმა (სზაკ-ის მუხლი 2.1 (ლ), მისი ნება განსაზღვრავს საქმიანობის ფორმის (ხელშეკრულების) სამარ-თლებრივ ბუნებას (საქმიანობის სამართლებრივი ფორმის არჩევანის თავისუფლება) [4- 2008] .

ადმინისტრაციული და სამოქალაქო ხელშეკრულების გამიჯვნას პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს, როგორც განსჯადობის, ისე - სახელშეკრულებო ურთიერთობის ეტაპზე. სწორედ, ხელშეკრულების სამართლებრივ ბუნებაზეა დამოკიდებული ხელშეკრულების მონაწილე მხარეთა უფლებრივი მდგომარეობა. ადმინისტრაციულ სახელშეკრულებო სამართალში საჯარო ინტერესების დამცველი მხარე (ადმინისტრაციული ორგანო) უფლებამოსილია, დაარღვიოს პრინციპი “bona fides exigit ut, quod convenit fiat” (კეთილსინდისიერების პრინციპიდან გამომდინარე, მხარემ ნაკისრი ვალდებულება უნდა შეასრულოს). ამ პრინციპის გვერდის ავლას განაპირობებს ადმინისტრაციული სამართლის ნორმები, რომლებიც ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლებას აძლევს, შეცვალოს შეთანხმებული პირობები და ანიჭებს ექსკლუზიურ უფლებას, გააკონტროლოს შესრულება და მოახდინოს ხელშეკრულების შეწყვეტა საჯარო ინტერესიდან გამომდინარე [10-2015].

სასამართლო პრაქტიკაშიც ყურადღება გამახვილებულია განსჯადობის საკითხის სწორად გადაწყვეტის მნიშვნელობაზე. ერთ-ერთ სასამართლო გადაწყვეტილებაში საკასა-ციო სასამართლო მნიშვნელოვნად მიიჩნევს ზემოაღნიშნული პრინციპის დაცვას და თვლის, რომ განსჯადობის აღრევა იწვევს საქმის განხილვას პრინციპზე აგებული სამართალწარმოების წესით, რაც თავის მხრივ ასახვას ჰპოვებს მხარეთა უფლებებზე [13].

როგორც უკვე აღინიშნა, ხელშეკრულების მიზანი უნდა განისაზღვროს მისი შინაარსიდან გამომდინარე. არსებითია იმის დადგენა, თუ როგორია საქმის ფაქტობრივი გარემოებების, განსაკუთრებით კი ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების ან დადგენილი მოთხოვნების სამართლებრივი ბუნება. ადმინისტრაციული ხელშეკრულებაა წარმოდგენილი, როდესაც იგი ემსახურება ადმინისტრაციული სამართლის ნორმების შესრულებას, ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის ან სხვა მმართველობითი ღონისძიების განხორციელების ვალდებულებას შეიცავს და მოქალაქის საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს ან ვალდებულებებს ადგენს [6-2010].

ადმინისტრაციული ხელშეკრულებები, როგორც წესი, ორგანიზაციული ხასიათისაა, რამდენადაც თვით ადმინისტრაციულ ორგანოთა საქმიანობაა ორგანიზაციული. მათი მიზანია საზოგადოებრივად მნიშვნელოვანი შედეგის მიღწევა და საჯარო-სამართლებრივი ინტერესის განხორციელება. ხელშეკრულებათა გამიჯვნის დროს აქცენტი უნდა გაკეთდეს იმაზე, თუ ხელშეკრულებით მოწესრიგებული სამართლებრივი ურთიერთობის დროს ვისი ინტერესი დგას უფრო მაღალ დონეზე: ერთეულების კერძო ინტერესები, თუ საჯარო ინტერესები (ინტერესთა თეორია)[6-2010].

დასკვნა. სტატიაში განხილულ იქნა ადმინისტრაციული ხელშეკრულებების ცნება და ზოგადი დახასიათება გერმანიის კანონმდებლობის მაგალითზე დაყრდნობით. თუ რამდენად მნიშვნელოვანი და პრობლემატურია ადმინისტრაციული ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნების დადგენა. როგორც აღინიშნა, ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მიღება მოხდა ძალიან დაჩქარებული ტემპებით და სწორედ ამის გამოა, რომ არ არის ზუსტად და გასაგებად ჩამოყალიბებული ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ცნება. ამიტომ, იქმნება ბევრი პრობლემა ადმინისტრაციულ და სამოქალაქო-სამართლებრივ ხელშეკრულებათა გამიჯვნასთან დაკავშირებით. აღნიშნულ საკითხს პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს, როგორც განსჯადობის, ისე სახელშეკრულებო ურთიერთობის ეტაპზე. ამიტომ სასურველი იქნება, სზაკ-ში შევიდეს ცვლილება ადმინისტრაციული ხელშეკრულების ინსტიტუტის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით და განისაზღვროს ადმინისტრაციული ხელშეკრულების კონკრეტული სახეები, რათა თავიდან იქნას აცილებული სტატიაში განხილული პრობლემები.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი <<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16270?publication=0>> [12.02.2024].
2. საქართველოს კანონი საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ <<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/26968?publication=0>> [12.02.2024].
3. ადეიშვილი ზ., გავარდაშვილი ქ., იზორია ლ., კალანდაძე ნ., კოპალეიშვილი მ., სხირტლაძე ნ., ტურავა პ., ქიტოშვილი დ., (2005). ზოგადი ადმინისტრაციული სამართლის სახელმძღვანელო, საგამომცემლო საქმის სასწავლო ცენტრი, თბილისი.
4. კოპალეიშვილი მ., სხირტლაძე ნ., ქარდავა ე., ტურავა პ., (2008). ადმინისტრაციული საპროცესო სამართლის სახელმძღვანელო, გამომცემლობა „სიესტა“, თბილისი.
5. მაკარიძე დ., ხაზარაძე გ., (2014). ადმინისტრაციული ორგანოს პასუხისმგებლობა. ადმინისტრაციული ორგანოს პასუხისმგებლობა ჯანმრთელობის დაცვის სამართალში, დავით ბატონიშვილის სამართლის ინსტიტუტის გამომცემლობა, თბილისი.
6. ტურავა პ., წვეპლაძე ნ., (2010). ზოგადი ადმინისტრაციული სამართლის სახელმძღვანელო, გამომცემლობა „სეზანი“, თბილისი.

7. ძლიერიშვილი ზ., ცერცვაძე გ., რობაქიძე ი., სვანიძე გ., ცერცვაძე ლ., ჯანაშიაძე, (2014), სახელმწიფოებრივი სამართალი, გამომცემლობა „მერიდიანი“, თბილისი.
8. გაბაიძე დ., (2012). 2-14, ადმინისტრაციული ხელშეკრულების შეცვლა და გაუქმება, სამართლის ელექტრონული ბიბლიოთეკა, იხ. <<http://www.library.court.ge/upload/23822012-07-29.pdf>> [12.02.2024].
9. ვინტერი გ., (2013). ადმინისტრაციული სამართლის განვითარება და სამართლებრივი კონსულტაცია საქართველოს, როგორც გარდამავალი ქვეყნის მაგალითზე, ჟურნალი „ადმინისტრაციული სამართალი“, 1/2013, 67-85.
10. კვიციანიშვილი გ., (2015). მიზანი, როგორც ადმინისტრაციული და სამოქალაქო ხელშეკრულების გამიჯვნის კრიტერიუმი, სამართლის ჟურნალი №2, 165-185.
11. მარინაშვილი მ., (2014). ადმინისტრაციულ დავებში სახელმწიფოებრივი მოთხოვნათა ხანდაზმულობის ვადების გამოყენება, ჟურნალი „მართმსაჯულება და კანონი“, №4(43), 111-116.
12. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2014 წლის 25 მარტის განჩინება N-[ბს-455-443\(კ-13\)](#)).
13. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2013 წლის 26 დეკემბრის განჩინება N-[ბს-31-27\(კ-13\)](#)).
14. Verwaltungsverfahrensgesetz (VwVfG), <<https://www.gesetze-im-internet.de/vwvfg/>> [12.02.2024].
15. გიორგაძე ლ., კერზო და ადმინისტრაციული ხელშეკრულებების გამიჯვნის პრობლემა ტენდერის მაგალითზე, ჟურნალი „თანამედროვე სამართლის მიმოხილვა“, #1, 2013, გვ. 51-62.

Shorena Lazariashvili
Gogebasvili State university
Telavi, Georgia
lazariashvilishorena@yahoo.com
<https://doi.org/10.52340/lac.2024.09.28>

Legal Nature of the Administrative Contract

Abstract

The administrative contract is one of the important legal forms of the exercise of authority by the administrative body. The conclusion of an administrative contract by the governing bodies is a voluntary action aimed at the creation, change or termination of a specific legal relationship. It is very important to determine the legal nature of the administrative contract, because the separation of the administrative and civil contract has practical importance, both at the stage of the jurisdiction and the contractual relationship.

Key words: Administrative Contract, Legal Nature

